

תיקי תביעה 125,99,100,101,102,124

בעניינם של הסטודנטים:

1-6

הכרעת דין מיום 24/11/2025

1. פרטי התביעה:

התלמידים חשודים כי במסגרת תרגיל בית בקורס הנדסת תוכנה הגישו עבודה שמרביתה הועתקה מפרויקט שהוגש בסמסטר קודם וחלקים נוספים ממנה הועתקו מתרגיל שהוגש על ידי קבוצה אחרת.

התלמידים חשודים בהתנהגות שאינה הולמת, בהונאה בעבודה ובעשיית מעשה פלגיאט.

התביעה מייחסת לנתבעים את סעיפי האישום הבאים: סעיף 9- מרמה והונאה- סעיפים קטנים 9.3, 9.7. סעיף 10 -התנהגות שאינה הולמת סטודנט- סעיף קטן 10.1.

2. הממצאים:

בתחילתו של הדיון המשפטי הודו הנתבעים 1 ו-6 () בעובדות כתב התביעה ובסעיפי עבירות המשמעת המיוחסות להם. שאר הנאשמים (מס' 2 עד 5) כפרו בעובדות ובאשמה. החלטתי להפריד – בהסכמת התביעה וההגנה - את חלק מהדיון השניים שהודו, מהאחרים/ות.

הסניגור מטעם מערך ההגנה טען כי השניים הסתבכו פעם ראשונה בחייהם בענייני משמעת וכי זו השנה האחרונה שלהם בתואר. הוא תיאר נסיבות אישיות לא פשוטות הנוגעות לכל אחד מהנתבעים שהודו בעובדות ובאשמה. לטענת הסניגור, נאשם מספר 6 נטל על עצמו את החלק הארי של העבודה – שבוצעה כקבוצה - והדבר פגע בשיקול דעתו ולכן החליט להסתמך על עבודות נוספות ואולם הוא מצטער על מעשיו. גם הנתבעת מספר 1 ביקשה להקל בעונשה משום שמדובר בהסתבכות מיותרת, אבל ראשונה, שהיא מצטערת עליה.

התובעת, נסמכת על דברי העד, פרופ' אור דונקלמן, מהחוג למדעי המחשב, טענה כי השניים עברו עבירה חמורה ביותר שפוגעת ביחסי האמון האקדמיים אשר יושר אמור לעמוד בבסיסם. לטענתה של התובעת, וגם העד מהחוג, הפגיעה של השניים היתה ביודעין ואין לוותר על הענשה מרתיעה במקרה זה שהוא בליבת העשייה האקדמית – הכנת עבודות והגשתן מתוך יושר מוחלט. כאמור, בתום החלק הראשון של הדיון שבו השניים הודו בעבירות שיוחסו להם, החלטתי להרשיעם בעבירות שהתביעה ייחסה להם.

לאחר מכן, החל החלק השני של הדיון בנוכחות ארבעת הנתבעים האחרים. כל הארבעה טענו כי אמנם מדובר בעבודה קבוצתית אבל כל אחד מהם ביצע חלק אחר ומובחן מהאחרים וכי לא היה להם כל קשר לעבירות המרמה של השניים שהורשעו. לדבריהם, הם אמנם היו קבוצה ואולם לא ידעו כלל על העבירות של השניים ולא היו שותפים להם.

נציג החוג אמר כי מדובר בעבודה קבוצתית – המדמה עבודה בתעשייה – וכי יש להרשיע את כל השישייה משום שהם נושאים באחריות קבוצתית.

עם זאת, התביעה, לאחר ששמעה את טיעוני הארבעה החליטה לחזור בה מהבקשה להרחיקם מסמסטר ושינתה את בקשות הענישה לגביהם. במקום זאת ביקשה התובעת להטיל עליהם את העונשים הבאים: נזיפה חמורה, פסילת הבחינה והקורס, עונש כספי של 2,500 שקלים על כל אחד מהם והרחקה לשנה על תנאי עד לסוף הלימודים בתואר.

שקלתי בכובד ראש את מכלול הטיעונים שהעלו התובעת, הסניגור, חבר הסגל מהחוג והנתבעים. מעבר להודאה שהיתה בפניי – בתחילת הדיון – מצד השניים שהודו, לא מצאתי, בכל הדיון שהתקיים בפניי ובראיות שהוגשו לי, בדל של הוכחה כי הארבעה האחרים היו שותפים, בדרך כזו או אחרת, לעבירות שהורשעו בהם השניים.

יותר מכך: לא מצאתי בדל ראיה לכך שהם ידעו על העבירות. זו אמנם היתה עבודה קבוצתית ואולם לא בוצעה כקבוצה אלא כל אחד מהחברים והחברות בקבוצה ביצעו את החלק שלהם והשם שלהם היה על החלק שלו.

אי לכך, אני לא יכול לקבל את עמדת התביעה והעד מטעם החוג כי יש להתייחס ל"אחריות קבוצתית" במקרה זה. אני סבור כי אם אקבל עמדה זו אנקוט בעמדה מפלה כלפי הסטודנטים

והסטודנטיות שלא הוכחה כלל אשמתם ויהיה זה בבחינת "עונש קולקטיבי" שאני לא יכול להיות שותף לו.

הסטודנטים אמנם השתתפו בישיבות משותפות ואולם לא הוכח כי בישיבות אלה, או בחלקים של העבודה המשותפת, הם ידעו על העבירות שהשניים ביצעו. אני מסיק זאת מכך שהשניים שהורשעו מסרו כי לא שיתפו את חבריהם בעבירות שלהם. חזקת החפות עומדת, במקרה זה, לטובתם של הארבעה.

לסיכום, הסטודנטים הנתבעים – שהיא נתבעת 1 ונתבע מספר 6 הורשעו בעבירות מרמה והנאה והתנהגות שאינה הולמת סטודנט על פי הסעיפים שיוחסו להם בטופס התביעה. כל שאר הסטודנטים – נתבעים 2 עד 5 – זכאים מכל אשמה בתיק זה.

בדיון על הענישה, התביעה דרשה להטיל על הנתבעים שהורשעו את העונשים הבאים: נזיפה חמורה, פסילת הבחינה והקורס, הרחקת בפועל לסמסטר והרחקה לשנה על תנאי עד לסוף הלימודים לתואר.

לאחר שמיעת כל הצדדים ובחינת כל הראיות, אני סבור כי התנהגותם של הסטודנטים שהורשעו מהווה פגיעה חמורה ביותר ביושר האקדמי שסטודנט באוניברסיטה אמורים לפעול על פיו. בקוד האתי של אוניברסיטת חיפה נקבע ובצדק כי "הסטודנטים והסטודנטיות ילמדו יתקדמו מבחינה אינטלקטואלית ומקצועית... הם יקפידו על יושרה בהתנהלותם האקדמית לרבות דיווח אמיתי...". קוד אתי זה מבטא באופן ברור ביותר את שאיפת האוניברסיטה להיות מוסד המתנהל מתוך יושר מוחלט. הסטודנטים, בפעולתם הלא ראויה, פגעו פגיעה חמורה באמון האקדמי – העומדת בבסיס הפעולה של המוסד שלנו – והפרו ברגל גסה את כללי ההתנהגות ואת רוח האוניברסיטה כפי שבאה לידי ביטוי בתקנון משמעת התלמידים ובקוד האתי. אין לעבור לסדר היום על כך והטענות כי עשו זאת מסיבות כאלה ואחרות שהוצגו בפניי אין סבירות בעיני אלא ההיפך: הן נראות לי לא מוצדקות, לא ראויות ובעיני אף ראויות לענישה מחמירה. אני סבור כי העבירות שאותן עברו לא מצדיקות כל הקלה בעונש וכי יש להטיל, במקרה זה, עונש שיישקף את חומרת העבירה שהיא בעיני בליבת העשייה האקדמית. יודגש כי אין לקבל סוג

התנהגות זו ורוח תקנון המשמעת, הקוד האתי והחלטות סנאט האוניברסיטה עומדות בניגוד גמור לדרך שבה נהגו הנתבעים שהורשעו.

גזר הדין

הנני גוזר על כל אחד מהנתבעים שהורשעו (נתבעת 1 ונתבע 6) בנפרד את העונשים הבאים:

1. נזיפה חמורה.
2. פסילת התרגיל והקורס "הנדסת תוכנה" בחוג למדעי המחשב בסמסטר ב' תשפ"ה מספר קורס 203.3140.
3. הרחקה בפועל מאוניברסיטת חיפה לסמסטר ב' בשנת הלימודים האקדמית תשפ"ו.
4. הרחקה על תנאי לשנה במידה והסטודנטים שהורשעו יעברו על עבירה אקדמית כלשהי, לפי תקנון משמעת תלמידים עד לסיום לימודיהם.
5. פסק הדין יתפרסם בעילום שם באתר רשויות המשמעת באינטרנט וכן על גבי לוח מודעות של החוג בו לומדים המורשעים.

הנני מודיע בזאת לסטודנטים שהורשעו על זכויותיהם לערער לוועדת הערעורים.

הממונה על משמעת הסטודנטים

הפוסק פרופ' אריה קיזל

24/11/2015

תאריך